

การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ
A Comparison of Reading Comprehension Ability of Prathom Suksa 4 Students
By using SQ4R Method and Normal Teaching Method

นลินี ศิริศรี^{1*} และ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ²

¹สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

Nalinee Sirisri^{1*} and Churairat Laksanasiri²

E-mail: Giftguf_cadeau@hotmail.com²

¹Master of Education Program in Teaching Thai, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand.

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand.

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Resarch) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized control group Pretest Posttest Design เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ (2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R (3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 ห้องเรียน เรียนจำนวนนักเรียนทั้งหมด 221 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลำแดง และโรงเรียนคอตันคลอง 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการนำผลคะแนนจากการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA และเลือกห้องเรียนที่มีผลการวิเคราะห์คะแนนไม่แตกต่างกัน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากเลือกมา 2 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นกลุ่มควบคุม โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ t-test Independent t-test Dependent ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ; วิธีการสอนแบบ SQ4R ; วิธีการสอนแบบปกติ

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการดำรงชีวิตทั้งในการแสวงหาความรู้ความบันเทิง และพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ เพราะการอ่านเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ อีกทั้งสามารถเปลี่ยนทั้งด้านความคิด ทศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของมนุษย์ได้อีกด้วย ซึ่งการอ่านถือเป็นวิธีการรับสารที่ละเอียดชัดเจนมากกว่าการรับสารด้วยวิธีอื่น ๆ ซึ่งในการอ่านสาร ผู้อ่านต้องมีพื้นฐานการอ่านจับใจความ จึงจะสามารถหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ (2547, หน้า 42) ที่กล่าวว่า “ผู้รับสารจะได้ประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารที่ผู้ส่งสารส่งให้ได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง การระบุนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ ก็คือการจับใจความ ฉะนั้น การจับใจความจึงนับเป็นหัวใจของการอ่าน”

จากผลคะแนนการประเมินคุณภาพทางการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น (Local Assessment System: LAS) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2561 พบว่า จากผลคะแนนในสาระที่ 1 การอ่าน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 55.29 ซึ่งเมื่อดูจากผลคะแนนของการทดสอบแล้ว ควรได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จากสังเกต พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับพอใช้นั้นอาจเกิดจากหลายสาเหตุ ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนอาจจะใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการอ่านจับใจความน้อยเกินไป วิธีการสอนอาจยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา หรือขาดความน่าสนใจทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ด้านผู้เรียน อาจเกิดจากนักเรียนขาดความกระตือรือร้น ความสนใจในการเรียน อ่านเนื้อหาไม่ละเอียดอ่านแล้วไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน หรือไม่สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ ดังนั้นเมื่อนักเรียนมาทำข้อสอบจึงทำให้นักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ ส่งผลให้คะแนนอยู่ในระดับพอใช้

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสอนที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ คือการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถาม ซึ่งจะให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ดังที่ สุกนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2562, หน้า 164) กล่าวว่า “วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีสอนที่สามารถช่วยให้ผู้เรียน เลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราว

ที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงจากการสอนแบบ SQ3R ของ ฟรานซิส พี. โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 221 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลำแดง และโรงเรียนคอดันคลอง 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการนำผลคะแนนจากการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA และเลือกห้องเรียนที่มีผลการวิเคราะห์คะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์คะแนนในครั้งนี้ได้ทั้งหมด 3 ห้องเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก เลือกมา 2 ห้องเรียน ดังนี้ กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลำแดง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มที่ 2 กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคอดันคลอง 27 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables)
 - 1.1 วิธีการสอนแบบ SQ4R
 - 1.2 วิธีการสอนแบบปกติ

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เรื่องการอ่านจับใจความ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การอ่านจับใจความจากนิทานอีสป
2. การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น ๆ
3. การอ่านจับใจความจากบทความ
4. การอ่านจับใจความจากข่าว
5. การอ่านจับใจความจากสารคดี
6. การอ่านจับใจความจากโฆษณา

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการทดลอง 6 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงขึ้น
2. ครูผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนแบบ SQ4R ไปใช้สอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

แววมยุรา เหมือนนิล (2538, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2547, หน้า 42) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่องหรือประเด็นหลักของเรื่องแล้วนำมาเรียบเรียงสรุปเป็นใจความสำคัญ

หลักการอ่านจับใจความ

สิริพัทธ์ เกษฎาภิโรจน์ (2553, หน้า128-129) ได้กล่าวว่าการอ่านจับใจความ ให้บรรลุจุดประสงค์ มีหลักการดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อออกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สรุปรวบรวมประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง หรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยคและข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ ผู้อ่านจะต้องมีหลักการในการอ่านจับใจความ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอ่าน โดยผู้อ่านต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน สรรวจองค์ประกอบของหนังสือ ต้องมีพื้นฐานทางด้านภาษา ต้องเข้าใจลักษณะของหนังสือที่อ่าน และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนในการอ่านจับใจความ

ในขั้นตอนการอ่านจับใจความ มีผู้กล่าวถึงขั้นตอนของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2547, หน้า 43 - 50) ได้กล่าวถึงวิธีการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ประโยค ย่อหน้าและเนื้อเรื่องทั้งหมดตามลำดับ การที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับขึ้นอยู่กับความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งหากผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าของเรื่องได้ ก็เท่ากับจับใจความสำคัญของเรื่องทั้งเรื่องได้แล้ว

การจับใจความสำคัญของย่อหน้านั้นควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องที่จับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความนั้นให้จบอย่างคร่าว ๆ ถ้าเป็นเรื่องยาวมีหลายย่อหน้าก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเช่นกัน เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่มีเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร

2. หาใจความของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าเป็นเรื่องยาว ๆ มีหลายย่อหน้าต้องอ่านทีละย่อหน้าอย่างพิถีพิถัน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้

โดยปกติย่อหน้าประกอบด้วยใจความ 2 ส่วนคือใจความสำคัญและใจความรองหรือพลความดังนี้

(1) ใจความสำคัญ คือ ความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ ใจความสำคัญจะมีเท่าใดขึ้นอยู่กับจำนวนย่อหน้า อย่างไรก็ตามใจความสำคัญในย่อหน้ามีได้เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น

(2) ใจความรองหรือพลความ คือ เนื้อความอื่น ๆ ที่สนับสนุนใจความสำคัญ ใจความรองนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

(1) ใจความรองประเภทความคิดย่อย ใจความรองประเภทนี้เป็นความคิดย่อยที่มีความสำคัญลดหลั่นลงมาจากใจความสำคัญ ย่อหน้าบางย่อหน้าอาจมีเนื้อหาซับซ้อน การเสนอใจความสำคัญเพียงประการเดียวอาจไม่เพียงพอ ผู้เขียนจึงต้องเสนอความคิดย่อย เพื่อเสริมให้ใจความสำคัญสมบูรณ์ครบถ้วนขึ้น

(2) ใจความรองประเภทรายละเอียด ใจความรองประเภทนี้เป็นใจความรองที่ผู้เขียนให้รายละเอียด เช่น ตัวอย่างหลักฐานและสถิติตัวเลข ฯลฯ หรือเปรียบเทียบหรืออธิบายขยายความ ใจความสำคัญหรือใจความรองด้วยกันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ชัดเจนถูกต้องขึ้น

2.1 การหาใจความสำคัญ

ย่อหน้าที่ดีจะมีใจความสำคัญประเด็นเดียว ซึ่งผู้อ่านต้องค้นหาให้ได้ ใจความสำคัญนั้นบางครั้งอาจปรากฏเป็นประโยคใจความสำคัญเด่นชัด บางครั้งผู้เขียนไม่ได้กำหนดประโยคใจความสำคัญไว้ในย่อหน้า ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเอาเอง วิธีการหาใจความสำคัญของย่อหน้าดังกล่าวอาจกระทำดังนี้

2.1.1 การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนแสดงไว้ชัดเจน ย่อหน้าที่ผู้เขียนเขียนอย่างมีระบบตามหลักการเขียนย่อหน้า กล่าวคือ ถ้าผู้เขียนกำหนดความคิดสำคัญที่จะเขียนออกมาเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะจะปรากฏประโยคใจความสำคัญไว้ในตำแหน่งต่าง ๆ ของย่อหน้า คือ ไว้ที่ตอนต้นย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า ตอนกลางย่อหน้า หรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

2.1.2 การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้ชัดเจน กรณีที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงความคิดสำคัญเป็นประโยคใจความสำคัญไว้ ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเองจากรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในย่อหน้า ขั้นแรกต้องทบทวนเรื่องราวในย่อหน้าอีกครั้งแล้วรวบรวมความคิดให้ได้ว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรดังที่กล่าวแล้ว จากนั้นลองตั้งคำถามสองข้อ ข้อแรกถามว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงบุคคลใดหรือสิ่งใด และบุคคลนั้นกำลังทำอะไรหรือสิ่งนั้นเป็นอย่างไร แล้วรวบรวมและเรียบเรียงคำตอบที่ได้ให้เป็นประโยค ก็จะได้ประโยคใจความสำคัญของย่อหน้านั้น จากนั้นตรวจสอบอีกครั้งว่าประโยคที่กำหนดขึ้นนั้นครอบคลุมสาระหรือรายละเอียดทั้งหมดในย่อหน้าหรือไม่ หากยังไม่ชัดเจนก็แก้ไขปรับปรุงประโยคใจความสำคัญนั้นให้มีความครบถ้วนชัดเจน

2.2 การหาใจความรอง

เมื่อผู้อ่านสามารถหาใจความสำคัญที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าหรือที่ผู้อ่านสรุปเองแล้วก็อาจพิจารณาว่ายังมีใจความรองที่เป็นความคิดย่อยที่มีเนื้อหาเสริมใจความสำคัญและสมควรที่จะนำมารวมอยู่ในใจความสำคัญหรือไม่ ใจความรองนี้จะปรากฏเป็นประเด็นชัดเจนและประเด็นเหล่านั้นจะขยายความใจความสำคัญนั้นให้เข้าใจสมบูรณ์ขึ้น

3. ประมวลใจความ เมื่อได้ใจความสำคัญและใจความรองแล้ว ก็นำเฉพาะใจความสำคัญและใจความรองที่เป็นความคิดย่อยมาประมวลเข้าด้วยกัน ส่วนใจความรองที่เป็นรายละเอียดนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ เพราะเป็นส่วนขยายความเท่านั้น แม้ส่วนนี้จะไม่นำมาใช้แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น

สรุปได้ว่า ในการอ่านจับใจความสำคัญควรอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด โดยอ่านเนื้อเรื่องทั้งเรื่องโดยตลอด แล้วจึงอ่านโดยละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า เพื่อหาใจความสำคัญและตัดผลความออก จากนั้นจึงจับใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่

วิธีการสอนแบบ SQ4R

ความหมายของ SQ4R

วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ปรับปรุงปรับปรุงจากการสอนแบบ SQ3R ของฟรานซิสพี. โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2562, หน้า 164) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถามที่กำหนดไว้ประกอบด้วย Survey (S) Question (Q) Read (R) Record (R) Recite (R) Reflect (R)

สรุปได้ว่า วิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถาม ซึ่งจะให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว มีขั้นตอน ดังนี้ 1. Survey – s คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ ของเนื้อหา 2. Question – Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ย่าน 3. Read – R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้กับคำถามที่ตั้งไว้ 4. Record – R คือ การกรบันทึกข้อมูล 5. Recite – R คือ การสรุปใจความสำคัญ 6. Reflect – R คือ การวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่ย่าน แล้วแสดงความคิดเห็น

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2562, หน้า 164) กล่าวว่าวิธีการสอนแบบ SQ4R มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้นตอนดังนี้

1. Survey - S คือ การสำรวจ เพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

2. Question - Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ย่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ย่าน

3. Read - R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง เมื่อพบคำตอบที่ต้องการ ควรทำเครื่องหมายไว้เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหายังไม่เข้าใจดีพอ

4. Record - R คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบ ให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. Recite - R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

6. Reflect - R คือ การวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องที่ย่าน แล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน อาจจะทำให้ได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่ย่านกับความรู้อื่นโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถาม ซึ่งจะให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

วิธีการสอนแบบปกติ

ความหมายวิธีการสอนแบบปกติ

กีนาริน ต้นเสียงสม (2548, หน้า 81) กล่าวว่า การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโดยยึดแนวการสอนตามแนวคู่มือครู ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้แบบบรรยายและการใช้สื่อประกอบการสอนเป็นส่วนใหญ่

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, หน้า 53) กล่าวว่า การแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีทั้งการบรรยาย อภิปราย ซักถาม และมีการใช้สื่อประกอบการสอน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, หน้า 53) กล่าวว่า การแบบปกติ มีขั้นตอนดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม และความสนใจในการเรียน ด้วยการสนทนา ซักถาม เกม รูปภาพ เพลง หรือนิทาน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
 2. ขั้นสอน ครูเสนอเนื้อหาให้นักเรียนด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนาซักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น ใบความรู้ ใบงาน หรือหนังสือแบบเรียน และนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
 3. ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา ด้วยการซักถาม หรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน
- สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการสอนแบบบรรยาย อภิปราย ซักถาม และมีการใช้สื่อประกอบการสอน มีขั้นตอน ดังนี้ 1. ชี้นำ 2. ขั้นสอน 3. ขั้นสรุป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของ พิบูลย์ ตัญญุบุตร ปีการศึกษา 2557 เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด ($x = 2.74$, $S.D. = .45$)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized control group Pretest Posttest Design

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนวังชลสินธุ์ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 221 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลำแดง และโรงเรียนคอตันคลอง 27 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งได้มาจากการนำผลคะแนนจากการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มาวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA และเลือกห้องเรียนที่มีผลการวิเคราะห์คะแนนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์คะแนนในครั้งนี้ได้ทั้งหมด 3 ห้องเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก เลือกมา 2 ห้องเรียน ดังนี้ กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลำแดง โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มที่ 2 กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคอตันคลอง 27 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น
 - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
 - 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) นำแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาตรวจให้คะแนนและหาค่าเฉลี่ย ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

รวบรวมเนื้อหาที่จะสร้างเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียน เรื่องการอ่านจับใจความ โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ (Index of Item Objective Congruence : IOC) นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข นำข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ไปหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88 แล้วนำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. หากกลุ่มตัวอย่างที่มีฐานความรู้เท่ากันหรือใกล้เคียงกันโดยการทดสอบกลุ่มประชากรทั้งหมดแล้ว นำผลคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (ANOVA) เลือกห้องที่มีผลคะแนนไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาจับสลากเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Independent)
3. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Dependent)
4. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (t-test Dependent)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ คือ t-test Independent
3. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ คือ t-test Dependent

ผลการวิจัย

1. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ

วิธีการสอน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
วิธีการสอนแบบ SQ4R	20	21.80	2.858	6.343	.000*
วิธีสอนแบบปกติ	20	16.95	1.877		

*p < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.858 และกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.877 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent พบว่า $t = 6.343$, $p = .000$ สรุปได้ว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	20	8.61	1.872	-25.564	.000*
หลังเรียน	20	21.80	2.858		

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.872 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.858 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent พบว่า $t = -25.564$, $p = .000$ สรุปได้ว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	20	7.65	2.231		
หลังเรียน	20	16.95	1.877	-23.764	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.231 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.877 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent พบว่า $t = -23.764$, $p = .000$ สรุปได้ว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R มีความสามารถด้านการจับใจความสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ อาจเนื่องมาจาก วิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยการตอบคำถาม ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์ ตัญญูบุตร ปีการศึกษา 2557 เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิดา บู่สามสาย ปีการศึกษา 2559 เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังจะเห็นได้จาก นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.872 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.858 แสดงให้เห็นว่า

ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากวิธีการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ให้นักเรียนอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องโดยการตอบคำถาม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เนตรนภิส ต้นเทอดทิพย์ ปีการศึกษา 2557 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนด้วยชุดสื่อประสมและการสอนแบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังจะเห็นได้จาก นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.65 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.231 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.877 อาจเนื่องมาจากวิธีการสอนแบบปกติเป็นวิธีการสอนแบบบรรยาย อภิปราย ซักถาม และมีการใช้สื่อประกอบการสอน มีขั้นตอน คือ 1. ช้่นนำ 2. ช้่นสอน 3. ช้่นสรุป จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ประกอบกับมีการบรรยาย อภิปราย ครูมีการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบ และนักเรียนสามารถซักถามพูดคุยกับครูผู้สอนได้ จึงทำให้มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องควบคุมในเรื่องการจัดการเวลาทำกิจกรรมให้เหมาะสม
2. การเตรียมเนื้อหา ครูผู้สอนควรเตรียมเนื้อหาที่ใช้สำหรับการอ่านจับใจความให้หลากหลาย เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาและฝึกจับใจความจากเนื้อหาที่หลากหลาย
3. การจัดการเรียนสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และวิธีการสอนแบบปกติ ควรมีบรรยากาศผ่อนคลาย การจัดกิจกรรมมีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กีนาริน ต้นเสียงสม. (2548). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : พี.เพรส.
- เนตรนภิส ต้นเทอดทิตย์. (2557). การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนโดยใช้ชุดสื่อประสมกับการสอนแบบ SQ4R. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ธิดา บุษามสาย (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2557). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2538). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : สุริยวิสาส์น.
- สิริพัชร เจริญวิโรจน์. (2553). ภาษาไทยสำหรับครูประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2562). หลากหลายวิธีสอน...เพื่อพัฒนาคุณภาพเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : เทคนิคพริ้นติ้ง.